راپەڕینی کوروشی بچووكو كاریگەریی لەسەر كوردستان

كوروشی بچووك كوڕی دووهەمی داریووش بوو كە لە كاتی مردنی بابی لە پۆستی نایب السلطنە واتە جێگری باوكی لە كوردستان (مادی رۆژئاوا یا كوردستانی باكوور و ناوەندی)و ئاسیای بچووك بوو و حكوومەتی دەكرد. هەر بۆیە براكەی "ئێرساسس" یا بە وتەی ئەرمەنییەكان "ئێرشاك"و بە قەولی یۆنانییەكان "ئارتاگز كر دوم" بەكەڵك وەرگرتن لە ئامادە دا نەبوونی براكەی زۆر بە سانایی بەنێوی ئەردەشیری دووهەم گەیشتە حوكمو دەسەڵات.[3,2]

[1] مێژووی ئێران، ژەنەرال سێرپرسی سایكس ل 292و پلوتارك ژیاننامەی ئەردەشیر.

[2] خوێنەری خۆشەویستی ئەم دێڕانە سەرنجیان داوە كەهێندێك جار كەسێك بە چەند جوور ناو دەبردرێ، كە جاری وایە وێكیش ناچن، قەومو تایفەیەكیش زۆرجار دەكەوێتە سەرزارانو هەر كەسە بەجۆرێك ناوی دەباو جاری وایە بە گوێرەی شكو گومان دەگوترێ. هەروەك كورد لە لایەن ئەرمەنی‌یەكانەوە بە "كورچیخ" لە لایەن عەرەبەكانەوە بە جۆردو ناسراوە یا بابێلییەكان گوتی، یۆنانییەكان كورتیوی‌وكاردوخۆیی‌و دراوسێكان بە قردۆ، خالدی‌و... نێودەبرێن‌و دوایەش لە لایەن هەركەس بەشوێنێكو بە قەومێكی بەستوونەوە.

[3] ژیاننامەی ئەردەشیر نووسینی پلوتارك كە بەدرێژی لەم بابەتە قەڵەمی گێڕاوە.

www.pertwk.com

کوروشی لاو هه‌ر له‌ سه‌ره‌تاوه‌ له‌بیری گه‌یشتن به‌ ده‌سه‌لاَتدا بووه‌و بۆ به‌ ئاکام گه‌یاندنی ئه‌و نیه‌ته‌ی خۆی، به‌ شاره‌زاییه‌کی که‌ له‌سه‌ر باشی‌و وریایی سه‌ربازه‌کانی یۆنانی هه‌یبوه‌، زۆر له‌وانی به‌ فه‌رمانده‌یی "کل ئارخ" راگرت‌و پاش کۆکردنه‌وه‌ی له‌شکرێکی کارلێهاتوو[1] و یه‌ك گرتن له‌گه‌لّ ئیسپارت، له‌ ساڵی 401ی پێش زایین، له‌ شاری "سارد"ی پایته‌ختی "لوودیه‌" له‌ رێگه‌ی باکووری رۆژئاواوه‌ به‌تێپه‌ڕین له‌ کوردستان خۆی گه‌یانده‌ باشووری رۆژهه‌لاَت‌و له‌ ته‌واوی ئه‌و ماوه‌یه‌ دا بۆ به‌هه‌ڵه‌بردنی زه‌ینی ده‌رباریه‌کانی پارس نیه‌تی خۆی له‌ هه‌موو که‌س ده‌شارده‌وه‌، ئه‌و رێگایه‌شی بۆیه‌ هه‌ڵبژاردبوو که‌ وا بنوێنێ ده‌یهه‌وێ قه‌ومه‌کانی "پی‌سی‌دی"و "کاردوخۆیی" بێنێته‌ ژێر رکێفی خۆی.

ئه‌و له‌و رۆیشتنه‌ دا رێگه‌ی که‌وته‌ ئامیدیا که‌ ئاماسیه‌شی پێ‌ده‌گوتراو باره‌گای فه‌رمانده‌یی "سی‌بن نه‌ زیس" فه‌رمانده‌ی سپایه‌کانی پارسیش راست له‌و ده‌ڤه‌ره‌ بوو، ئه‌و توانی ئه‌وان له‌گه‌لّ خۆی رێکخا، وێڕای ئه‌وه‌ی پاره‌یه‌کی زۆری له‌ "ئیپاکسا"ی هاوسه‌ری "سی‌بن نه‌ زیس" وه‌رگرت، ئه‌و سه‌رداره‌شی رازی کرد تا سه‌ربازه‌کانی خۆی که‌ هه‌موو لووتکه‌ شاخ‌و ده‌روه‌کانیان گرتبوو و به‌ بوونی ئه‌وان له‌م شوێنانه‌ تێپه‌ڕین ئیمکانی نه‌بوو فه‌رمان بدا له‌سه‌ر رێگای ئه‌و لاچن‌و پێشی نه‌گرن.[2]

کوروش به‌م شێوه‌ له‌رووباری فورات په‌ڕیه‌وه‌و له‌ ئاخری دا له‌ شوێنێك به‌ نێوی "کوناکسا" به‌ره‌نگاری له‌شکری براکه‌ی خۆی واته‌ ئه‌رده‌شێر بوو. له‌ شه‌ڕێك دا که‌ کوروش زۆر ئازایانه‌و هه‌ڵمه‌ت به‌رانه‌ شه‌ڕی کرد، له‌ کاتێك دا ئه‌رده‌شیری خست بوو خه‌ریك بوو به‌ ته‌واوی زالّ ده‌بوو، له‌ ناکاو تیرێکی ژاراوی وه‌چاوی که‌وت‌و له‌جێ کوشتی‌و له‌گه‌لّ ئاواته‌کانی مالّئاوایی کرد. به‌لاَم ئه‌وه‌ی جێگه‌ی داخ‌و که‌سه‌ر بۆ ئێرانییه‌کان‌و هۆی دلّخۆشی دوژمنانی پارس بوو پێویسته‌ ئاماژه‌ی پێ‌بکرێ پاشه‌کشه‌و گه‌ڕانه‌وه‌ی ئه‌و یۆنانی‌یانه‌ بوو که‌ له‌ خزمه‌ت کوروشی بچووك دابوون. ئه‌و پاشه‌کشه‌و هه‌لاَتنه‌ به‌ فه‌رمانی سه‌ردارو

---

[1] له‌شکری کوروشی گچکه‌یان به‌ 13 هه‌زار یۆنانی‌و یه‌ك سه‌ت هه‌زار ئاسیایی نرخاندوه‌.

[2] ئاناباریس = گه‌ڕانه‌وه‌ی 10هه‌زارکه‌س، نووسینی "گزنفۆن" که‌ له‌ لایه‌ن "ویلر"ه‌وه‌ کراوه‌ته‌ ئینگلیزی، لاپه‌ڕه‌کانی 1 ـ 2ـ 21، جگه‌ له‌وه‌ش "دیوید فریزیر" له‌ کتێبی خۆی دا به‌ناوی the short cut india ئه‌و شوێنانه‌ی پێی داچوون دیاریی کردوون‌و له‌سه‌ر هه‌رکام به‌ درێژی دواوه‌.

مێژوونووسی یۆنانی "گزینفۆن" لە ڕوانگەی نیزامی‌یەوە ئەوەندە سەرسوڕهێنەر بوو کە وێڕای ئەوەی هاتە نێو ریزی ئەساتیری یۆنانی، وەك پەردەیەکیش بوو کە لەسەر بێکیفایەتیو ئامادە نەبوونی سپای ئێران هەڵدرایەوە کە لە ئاکامی ماوەیەکی دووری خۆ خۆشەویستیو ناشایستەبوونو بەخۆڕاگەیشتنی فەرماندەکانیان پێك هاتبوو. ئەوە بوو بەهۆی ئەوەی کە خەڵکی ئەو شوێنانەی گرتبوویانو لەژێر دەسەڵاتی پارسییەکان دابوو لەو بارودۆخە ئاگادار بنو وەغیرەت کەون. هەر کە ئاگاداری لاوازیی دەوڵەتی ناوەندیی ئیمپراتووری هەخامەنشی بوون هەرکەس لە لایەك دەستی بە بادانەوەو نافەرمانی لە ئەوان کرد، کار گەیشتە جێگایەك کە ئەسکەندەری مەقدوونی کاریترین زەبری کە بۆخۆشی جێی باوەڕ نەبوو، لێوەشاندنو ئەو ئیمپراتوورییە زەبەلاحەی لەبەریەك بڵاو کرد. دیارە ئەو ڕووداوە زۆری پێوەندی بە باسەکەی ئێمەوە نیەو ئەوەی ئێمە بەو باسەوە پەیوەست دەکا، پاشەکشەی یۆنانییە بەکرێگیراوەکان لەرێگەی کوردستانەوەیەو ئەو شەڕو شوورەیە کە لەگەڵ خەڵکی ئەو وڵاتە لێیان قەوماوە، چونکو هەر ئەوەندەی پاشەکشەی یۆنانییەکان لە ڕوانگەی خۆیانەوە جێگەی لەخۆبایی بوون بووە، بەرەنگار بوونەوەی کوردەکانو ڕاوەستانیان لە بەرانبەریان داو ئەو زەبرانەی ئەوان لە کاتی پاشەکشەی یۆنانییەکان دا لێیان وەشاندن بۆ کوردان جێگەی شانازیو شەڕەفێکی گەورەیە. وا باشترە کە ئەو داستانە لە زمانی خودی گزینفۆن لە کتێبێك دا بە نێوی "گەڕانەوەی دەهەزار کەس" یا "ئانا بازیسس" نووسیویەتی ببیسین. هەرچەند گزینفۆن لە سەر ئازایەتی یۆنانییەکان زۆری پێوەناوەو ڕادەی کوژراوەکانی خۆیانی لە کوردستان زۆر لەوە کەمتر نووسیوە کەبووە، دەبێ ئەوەش بزانین یەکێك لە گرینگترین هۆیەکانی شکستی کوروشی لاویش هەر ئەوان بوون.[1]

[1] لە کتێبە جۆراوجۆرەکان دا کە ئەو حیکایەتەیان گێڕاوەتەوە هاتوە کە کوروشی لاو بە "کل ئارخ" فەرماندەی یۆنانییەکانی فەرمان داوە کە لەنێوقەدی لەشکری ئەردەشیر بدەن کە بەشێوەی ئاسایی هەموو کات لەوێ دەبوو و خۆیان بەو بگەیەنن، بەڵام "کل ئارخ" بە وتەی گزینفۆن بە پێچەوانەی ئەو فەرمانە لەترسی ئەوەی مەبادا هەردوولای بەتاڵ بێ پەنای بردە بەرڕووباری فوراتو لەوێ دەستی کرد بەشەڕ، بۆیە کوروش ناچار بوو لە دڵی سپای براکەی داو هەروەك گوتمان توانیشی ئەردەشیر لەعەرزێدا، بەڵام بەهۆی کەمی شەڕکەر دەوروبەری خاڵی ماوەو کەوتە بەرتیری سەربازەکانی ئەردەشیرو لەجێ کوژرا.

www.pertwk.com

بە دوای کوژرانی کوروشی لاو داو چەند جار وتوویژ، ئاخریەکەی زۆربەی فەرماندەکانی یۆنانی‌و یەك لەوان "کل ئارخ" بەهۆی "تیسافێرن" فەرماندەی سوپای ئەردەشێری دووهەم گیران‌و بە پێچەوانەی ئەو وتانە کە زۆرتر وەك دروشم دەچن‌و لەهێندێك کتێبی وەك مێژووی ئێران، نووسینی سێر پێرسی سایکس[1] دەیانخوێنینەوە، ئەوە تیسافێرن بوو کە دوای فەرماندەکانی وەك "کل ئارخ" ئیزنی بە لەشکریەکانی یۆنانی دا بگەڕێنەوە نیشتیمانی خۆیان، ئەگەر نا لە شوێنێکی عاستەمی کە ئەوانی لە گەمارۆ دابوون‌و فەرماندەکانی دەگرتن دەیتوانی یەك جێ هەموو ئەو سەربازە بێ سەردارانە لێك بڵاو بکاو لەناویان بەرێ. هەرچی بووەو رابردوە با لێرە بەدوا لە زمان گزینفۆن خۆی ببیسین، وێڕای ئەوەش پێویستە بزانین کە ئەو نووسراوە کۆنترین شوێنەوارە کە لەوێ دا بە ڕاشکاوی باسی کوردان هاتۆتە گۆڕێ‌و بە دەستمانەوەیە:

کاتێك سەربازانی یۆنانی گەیشتنە شوێنێك کە لایەکی کوێستانێکی گەورەو لایەکی‌تری رووباری دیجلە بوو، بڕیار درا لەرێگەی چوارەم (باکوور) ڕا بچینە نێو کێوەکانی "کوردۆك".[2-3]

"کوردوان" کە لە دەڤەرێکی پڕ شاخ‌و کێو دا دەژین، خەڵکێکی شەڕکەرو ئازان کەتەنانەت لە شاش فەرمان نابەن. دوای ئەو بڕیارە یۆنانییەکان ئەو دیلانەی شارەزای رێگاکە بوون جیایان کردنەوە بێ ئەوەی لە نیەتی خۆیان ئاگاداریان کەن... لەم شوێنە رووباری دیجلە ئەوەندە زۆرو خوڕێن‌و تیژە کە هیچ کەس ناتوانێ لێی بداو بپەڕێتەوە، داوێنی کێوگەلی "کوردۆك"یش راست دێتە خوارو دەگاتە رووبارەکە... ئێستا شەوی مابوو کە لەشکریانی یۆنانی وەڕێ کەوتن‌و بەری بەیانی گەیشتنە چیا. "گێریسۆف یا Chirisoph" فەرماندەی پێشەوەو "گزینفۆن" فەرماندەی دواوە بوون... ڕۆیشتن تا گەیشتنە گوندێك کە لە بنەبانی دۆڵەکە دابوو. کوردۆکەکان لە ماڵان دەرکەوتبوون‌و ژن‌و منداڵیان وەکێوی خستبوو... یۆنانییەکان نە هیچیان لە گوندەکە هەڵگرت‌و نە شوێنیان کەوتن، هیوایان وابوو بەم شێوە هاریکاریان

---

[1] مێژووی ئێران، ژێنەراڵ سێرپێرسی سایکس، وەرگێڕدراوی فەخرداعی گیلانی ل 297 بەدواوە.

[2] فەسڵی 5 لە کتێبی سێهەمی "ئەنابازیس یا گەڕانەوەی دەهەزار کەس" نووسینی گزێنفۆن.

[3] بە وتەی رەشید یاسەمی لە کتێبی (کوردو پەیوەست بوونی مێژوویی‌و نژادیی ئەو) ل148، ئەو نێوە لە ئەسڵ دا "کوردۆ"یەو گزینفۆن ئەوەی لە ئەرمەنییەك بیستووە، چونکو لە زمانی ئەوان دا "ك" لە ئاخری ناو دا مانای "کۆ" دەدا.

بکەن‌و ئیزنیان بدەن تێپەڕن، بەڵام کوردۆکەکان رووی خۆشیان نیشان نەداو کاتێك پاشی یۆنانییەکان لەکێو هاتنە خوارو گەیشتنە ناو ئاوەدانی کۆ کوردۆ لەپاش ڕا هەڵیان کوتانە سەر، هێندێکیان کوشتن‌و بەشێکیشیان بە بەردو تیر بریندار کردن.

لەبەر ئەوەی لەشکری یۆنانییەکان ناغافڵ هاتبوونە نێو خاکی کوردۆکان، تاقمێکی کەمیان لەوێ بوون، بەڵام ئەگەر لەپێش دا ئاگادار بوونایەو خۆیان ئامادە کردبا بەشێکی زۆر لەیۆنانی‌یەکان لەناو دەچوون... یۆنانی‌یەکان لەبەر ئەوەی نابەڵەد بوون‌و نەیاندەتوانی باری خۆیان قورس کەن بەشێکی زۆر لە دەسکەوتو ئەو چوارپێیانەی پێیان بوو بەجێیان هێشتن‌و تەنانەت دیلەکانیشیان بەڕەڵڵا کرد تا نەبنە هۆی دواکەوتن لە دەرباز بوونیان.[1] دوای شەو و ڕۆژێك ئازووقەشیان لێ بڕا.

کوردۆکان کەوتنە سەریان، ڕێگاش تەنگ بوو، هەنگاو بە هەنگاو تووشی شەڕ دەبوون‌و دەبوایە بەرگری لەخۆیان بکەن. جارێکیان "گیریسۆف" فەرماندەی پێشەوە، فەرمانی دا بە توندی بەرەو پێش بڕۆن کە زیاتر وەك هەڵاتن دەچوو، بەڕاستی ئێمەیان وا خستبوە تەنگانەوە کە مەجالی بیرکردنەوەمان نەبوو... تاقمێك لە سەربازو فەرماندەکان یەك لەوان "کلەئارك" کە تیرێکی وەخاڵگەی کەوتبوو کوژران، کاتێك سەرکۆنەی "گریسۆف"یان کرد وتی: لەو کێوانە بڕوانن، ئێمە قەت ناتوانین بگەینە ئەو چیا بەرزانەو تەنیا یەك ڕێگەمان لەبەرەو هیچی‌تر... کوردۆکان ئەو ڕێگایەشیان لێ گرتووین‌و تەنیا ڕێگەی نەجاتی ئێمەشیان بەستوە... دوایە دوو کەس لە دیلەکانیان هێنان‌و دوور لە یەکتر رایان گرتن، ڕێگەی دەرباز بوونیان بە جیا لە هەرکام پرسی، یەکیان سەرەڕای ئەو ئازارو ئەشکەنجەی دیتبووی هیچی نەگوتو بۆیە لەپێش چاوی ئاواڵەکەی سەریان بڕی. دیلەکەی‌تر گوتی برادەرەکەم لەبەر ئەوە هیچی نەگوتو ڕێگەی پێ نیشان نەدان کەتازە کچێکی ناوزەد کردوە کەلەسەر ڕێگەی دەرچوونی ئێوەیەو نەی‌دەویست ئێوە بەسەر ئەو ناوچەدا زاڵ بن[2] و ... .

[1] گزیفۆن هەوڵی داوە لەهەموو نووسینەکانی دا کەمتر باسی کوردەکان بکاو لە بایخی کاری ئەوان کەم کاتەوە. هەروەك دەبینین لێرەش دەگەڵ ئەوەی هیچیان پێ‌نەماوە لەسەر دیلەکان‌و ئازادکردنیان ئاوا دەدوێ.

[2] بەشی یەکەم لە کتێبی چوارەمی "ئەنابازیس" نووسراوی گزینفۆن.

www.pertwk.com

وایان بڕیار دا شەوێ دوو هەزار کەس بچنە بەرزاییەکان و بەیانی شەپوور لێ دەن، بەڵام هێشتا دوایی لەشکر نەگەیشتبوە کوردۆکان (گزینفۆن لێرە دا بە خاریجی ناویان دەبا Barlare" لەسەر شاخەکان ڕا بەردی گەورە بە قەدرایە عارەبانەیەکیان بەسەردا جاڵە کردنەوە، کاتێك ئەو بەردانە وەبەردەکانی سەختی قەدی کێو دەکەوتن، بڵاو دەبوون و وەك بەردی قۆچەقانی یۆنانییەکانیان دەکوتا. ئەو کارەی کوردۆکان تەواوی شەوێ درێژەی هەبوو و زۆریان لێ کوشتین... کوردۆکان بێئەوەی شەڕە بکەن دەڕۆیشتن و شوێنی خۆیان بەجێ دەهێشت. لێرەدا ئێمە تووشی ئەو خەیاڵە بووین کە ئەوە لە ترسان ڕادەکەن، بەڵام زۆر زوو دەرکەوت کە ئێمە بە هەڵەچووین و ئەو جێ گۆڕکێیە هی ترس نیە. لەو کاتە دا هەواڵمان پێگەیشت کە دوژمن چۆتە سەر تەپکەکان و بەشێك لەدلێرانی یۆنانی کوشتوە. ئەوەتا لەسەر چیای بەرانبەریشمان ئامادەن و چاوەڕوانی ئێمەن... گزینفۆن پێشنیاری وتووێژی پێکردن و داوای لێ کردن تەرمی یۆنانی‌یەکانیان بدەنەوەو... کوردۆکان قبووڵیان کردو ... کەچی لەنەکاو هێزی ئەوان وێکڕا هێرشیان کردینێ و لە بەرزایی چیاکان ڕا بەردی زۆر گەورەیان بەرەو ئێمە جاڵە کردەوەو... بەڵام ئاخری دیلەکانمانیان ئازاد کردو تەرمەکانیشیان لەگەڵ گۆڕینەوە. لە هەر شوێنێك ڕێگەمان لێ تەنگ باوە ڕێگەیان لێ دەگرتین و لەشەڕ دا ئەوەندە خۆیان خۆڕاگرت کە ئێمەیان وەتەنگ هەڵێناو تا ئەو کاتی ئەوانن لەسەر ڕێگا بان ڕۆینمان نەدەکرا.

توندو تۆڵی و چالاکی‌یان سەیرو سەمەرە بوو، هیچ کەس تۆزی نەدەشکاندن، هەرچەند لەنیزیك ئێمە تێدەپەڕین کەس نەی‌دەتوانی بیانگرێ. سەیرتر لە هەموو شت ئەوە بوو کە ئەوان جگە لە کەمان و قۆچەقانی هیچ چەکی دیکەیان نەبوو... زۆر تیرئەندازی چاك بوون، کەمانەکانیان سێ زەرع درێژ بوو، زیاتر لە دوو تیریشیان دەردەکرد، زێی کەمانەکانیان بەرەو خواری کەمانەکە دەکێشاو لاقی چەپیان بۆ دەکردە پاڵپشت. تیرەکانیان بە راحەتی جۆشەن و سپەری یۆنانی‌یەکان دەسمیو ... یۆنانی‌یەکان بەبەستنی تەسمە لە جیاتی رمب لەو تیرانە کەڵیان وەردەگرت.[1]

[1] فەسڵی دووهەم لە کتێبی چوارەمی "ئەنابازیس" نووسراوی گزینفۆن.

ئەوە ڕاستی‌یەکی حاشاهەڵنەگرە کە لە ماوەی حەوت شەووڕۆژان دا کە سەربازەکانی ئێمە بە وڵاتی کوردۆکان دا دەڕۆیشتن، هەموو کات لە شەڕو لێکدان دابووینو ئەوەندەمان ڕەنجو کوێرەوەری لە دەست کێشان کە قەت ئەوەمان بە دەست شاو لە "تیسافێرن Tissaphrene"ەوە نەکێشابوو.[1]

گەلۆ، هەروەك پێشتر ئاماژەی پێکرا هەموو ڕووداوەکانی دوای ئەردەشێری درێژدەست بە تێکڕا لە مێژووی ئێران دا بوونە هۆی جەسووریو ترس شکانی خەڵکانی ئەو شوێنانەی لە دوورو نیزیك لەبەر دەستی ئەو ئیمپراتووری‌یە دابوون، دیارە گەڕانەوەی ئەو دەهەزار یۆنانییەش هەرچەند واش نیە کە لەنووسراوەکانی گزینفۆنو یۆنانییەکانو ئورووپایەکان دا دەخوێندرێنەوەو زۆریشیان گەورە کردۆتەوەو بەچەند لایەنەوە بەدنیایان نیشان داوە، بەڵام لێك بڵاوبوونی شیرازەی حکوومەتی هەخامەنشیەکانی دەرخست، کار گەیشتە جێگایەك کە ئەسکەندەری مەقدوونی کە لەسەرەتا دا بۆ سەربەستی وڵاتەکەی ڕاپەڕیو شۆڕشی کرد، کاتێك لە بێکیفایەتی داریووشی سێهەمو سپاکەی گەیشت، ئەو شتەی هاتە مێشکەوە کە تا ئەو دەم هیچ کەس بە خەونیش نەی‌دەدی، جا کە دیتی پیادەکردنی ئەو بۆچوونە دەگونجێو ڕێگەی بە والایی هاتە بەرچاو، ڕێگایەکی دوورو درێژی پێواو هەروەك ئاشکرایە کوردستان بوو بە مەیدانی هاتووچۆو جەولەی هێزەکانی ئێرانو یۆنان.

ئەسکەندەر لە ڕێگەی صورو سووریەوە هاتە ناو دەشتەبەری بین النهرینو لەویوە بەرەو مەڵبەندی "هەولێر Hav-ler" یا بە وتەی خەڵکیتر "ئەربیل" هاتو لە دەوری هەولێر بوو کە ژیانی داریووش گۆڕانی بەسەرداهات. لە شەڕێکی نابەرانبەر بۆ یۆنانییەکان، لەحاڵێك دا کە سپاییەکانی چەك قورسی مەقدوونی نەیان دەتوانی وەك سپای چەك سووکی گورجو گۆڵی ئێرانی هەڵسووڕێن، چاوەڕوانی ئەوە دەکرا ئەسکەندەر بشکێ، بێکیفایەتی‌و ترسی بێجێی داریووش، ئاکامی شەڕی گۆڕی، کاتێك سوپای ئەسکەندەر لە بەر بێهومێدی پەنای بردە سەر دڵی سپای داریووشو لێی چووە پێش، داریووش بەو پەڕی ترسەنۆکییەوە لەبەری هەڵاتو بەرەو هەولێر ڕای کرد. سوپای ئێران کە سەرداری خۆی بەو حاڵە دی بە سەر شۆڕی بەزیو بەرەو هەولێر هەڵات. بەم

[1] ئانابازیس کتێبی چوارەم فەسڵی 3.

www.pertwk.com

شێوه‌ شکانه‌ی له‌شه‌ڕی هه‌ولێر رووی دا ئیمپراتووری به‌رینی هه‌خامه‌نشی له‌به‌ریه‌ك بڵاو بوو.